

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Érész evre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon, négy sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes példányok alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg, minden külön bejegyzésért 30 kr.

Az önrendelkezési jog.

Soká váraozott összetett kezekkel a magyar kormány s az országgyűlés arra, hogy az országnak visszanyert önrendelkezési jogával éljen.

Talán oly borzasztó dolognak tűnt fel a kormány előtt az ország önrendelkezési joga, hogy ezzel csak rettegve és a legszorosabban rákényszerítve lehet élni.

A gyarmattá süllyedt, a kifosztogatott Magyarország hamarosan megszuavazta a provizóriumot; feltárva mellé az osztrák pióczának, alkalmat adva arra, hogy ismét egy évig szíjja vérét; s legyen ideje ez év alatt ismét kényelmesen elhelyezkedni.

De a feltárt mell nem kellett; következtetett az a megaláztatás, hogy a felajánlott provizóriumot az osztrákok nem fogadták el, még akkor sem, ha rendőri karhatalommal dobálják ki őket a birodalmi gyűlés terméből.

Most a császár fog rájuk parancsolni, a császár-paragrafussal: és ha igazat mond a hír, a magyar kormány arra fogja felhasználni az ország visszanyert önrendelkezési jogát, hogy önrendelkezésileg fogadja el az ország azt, a mit az osztrákokra császárilag ráparancsolnak.

Megdöböntő, felháborító az, hogy ide süllyedt a hivatalos Magyarország;

gyámoltalan helota néppé lett, melyet még ha eltasztják a szolgaságból, még akkor sem megy el; görcsösen ragaszkodik a szolgasághoz, ha ura helyzetének maga igazza le magát; maga láncozolja oda magát az osztrákok kizsákmányoló szekeréhez, dicsőségnek tartja azt, ha e szekeret huzhatja!

Értem a bámulatos lélektani tünetmény okát: a ki harmincz évig mankón járt, abban a hitben, hogy saját lábán nem tud megállni, fel attól a percztől, mikor mankó nélkül marad.

Most kiűtötték az osztrákok a mankót a nemzet kezéből, és itt áll a nemzet, legalább ennek ugynevezett többsége s nem meri megtenni mankó nélkül az első lépést.

Kár, hogy Charcot meghalt; drága pénzen kellene idehozatni, azért, hogy szuggerálja a hivatalos nemzetnek, hogy lépjen csak bátran előre, lábainak semmi baja, a mankó csak nyűg volt, mely akadályozta mozdulataiban.

De hagyjuk abba a parabolás beszébet; és csodálkozzunk azon a magyar specialitáson, mely egyedül áll a világon a maga nemében.

Nézzünk körül, mellettünk áll a maga lábán a kis Szerbia, bár szláv állam és így a nagy szláv áradat az anyagi és szellemi világ minden törvénye szerint vonzerővel bír rá.

Mellettünk áll a kis Románia, bár

latinfajú népét csak úgy környezi a másfajú népek tengerárja, mint a mienket.

Tekintsünk tovább az európai államok csoportját. Ott látjuk Svájcot, Portugáliát, Belgiumot, Hollandot, Dánországot, ezek mind kisebbek nálunknál és állnak a maguk lábán; nézzünk tovább és meg fogjuk látni Spanyol-, Svéd- és Norvégországot, melyek nagyok, de hazánknál kevésbé népesek és ezek is állnak a maguk lábán.

Csak a magyar lenne gyámoltalan, csak e nemzet lenne egyedül képtelen önerejéből megállani?

A többi mind élet-halálra küzdene, ha szomszédjához akarnák kötözni; csak egyedül mi küzdenénk azért, hogy valahogy ki ne szabaduljunk? S ha erővel eltasztanak, még akkor sem megyünk.

Nem szégyen, gyalázat ez a magyarra? Szégyen, gyalázat, a miért pihulhatunk a világ előtt.

Gyengének lenni szerencsétlenség; a kit sorsa gyengévé tett, azt sajnálják, de a ki erős és kishitűségből teteti magát gyengének, attól nem szájalommal, de más érzéssel fordul el a világ.

Nem is hiszem, nem is hihetem, hogy nemzetünk így érez; nemzetünk csak alszik, elaltatták; de fáj a szíve azoknak kik hazájukat szeretik, ha nemzetüket aludni látják.

Meg kell tehát fujni a tárogatót,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Áldás nélkül.

(Elbeszélés.)

Irta: **Prém József.**

I.

Már hat hete elmúlt, hogy Aranyos Dénes vendége volt a büszke Boronkay Tamás kastélyának. A házbellek mind tudták, hogy Klára kisasszony kedvéért marad oly soká. A tavoli rokon jogával élvezte a vendégszeretetet. De csak nem akart föllépni mint kérő.

Egy délután a lány a zongora mellett ült. Dénes valami egyhangu bánatos notát dudolt előtte. Aznap hallotta az arató leányoktól és most meg akarta rá tanítani Klarát. Vegre ketten is próbálták játszani, ujjaiuk mind süröbben érintkeztek a billentyűk fölött. Vegre elröppent az az édes szó Dénes ajkáról.

A lény föl se nézett, csak halkán mondta:

— Elfelelted, hogy atyámtól kell majd kérned a kezemet?

Dénes lehajtotta a fejét. Tudta, hogy a kastély kevély ura, rideg nagybatyja sohasem fog beleegyezni ebbe a frigybe. De ismerte Melitát, tudta, hogy a lány kész szembe szállani az apai tilalommal.

Az együgyű aratódalt még egyre találgatták ujjai. Dénes szólalt meg először:

— Elviszlek Béc-be, Klára. Új körbe lépünk, a hol munkálkodhatok. Ha atyád ellenkezik.

— Fog ellenkezni.

— Ne higgye, hogy elvesztett, elpazarolt vagyonomat újból vissza nem tudom szerezni. De nekem velem kell jönnöd, örangyalom, ha lész —

Klára szilárdan szólt:

— Lemondok arról, a mit atyám évenként szánna nekem, ha az ő tetszése szerint mennék férjhez. Ez legyen az engesztelő áldozat. Kellek-e feleségnek, ha semmimincs?

Dénes riadtan nézte a rátapadó becsületes szemeket. De aztán nyugodtan szólt:

— Dolgozni fogok eretted!

II.

Amint Aranyos Dénes elutazott, hogy új emberré legyen s úgy térjen majd vissza, az apa felkereste leányát.

— Amíg a hazam fedele alatt volt, nem szóltam neki és te neked sem. Nem kutatom, mit ígértél neki, de én e perczen levelet küldtem utána, azzal a parancsal, hogy soha többé át ne lépje e ház küszöbét!

Klára nem esett kétségbe:

— Az én lemondásom hadd hosszabbítsa életed, atyám; ha mindjárt a magamét rövidíti is.

— Kevely vagy, amilyen ő. Azt akarod, hogy a te vagyonod is elpredálja?

— Ne gyalazd apám! Tudd meg: én

előre lemondtam mindenről. Meg is mondtam neki, — és Dénes tudja: — hogy mi a becsület.

— Kalandor becsület! Hahaha! El akarja venni Boronkay Tamás lányát hozomány nélkül? Hahaha!

Es kacagva dőlt a támlásszékre, míg Klára ijedten nézte az öreg ur tehetetlen haragját.

III.

Talán felév sem mult el, mikor az a hír érkezett Bécsből, hogy Aranyos Dénes, a tönkre jutott gavalér, ki most előkelő bankhivatalnok, valami mesés gazdagságu orosz asszonyt vesz el.

Aladár hozta a hírt, a már egyszer kikoszorózott szomszéd birtokos, egy vöröses, szep-lős uri ember, aki az öreg Boronkayval estenkint elkártyázott s nagy becsülésben állott az öreg urnál.

Ha türelem és kitartás kellett, abban Letheyei Aladár csodákat művelt. A kártyaparthieket is szívesen elvesztette, csakhogy egy nagyobb parthiet annál biztosabban megnyerjen.

Már a harmadik év is elmúlt, de Dénes és a dús gazdag orosz özvegyasszony esküvője még mindig nem történt meg. Am a halál csöndessége ijesztő és Dénes hallgatott, mint a halál.

Jött aztán egy nap, mikor Aladár izgatottan, kipirultan lépett ki Klára szobájából. Szemei derültek, mintha reményt lehetne kiol-

hogyan felébredjen az alvó nemzet, mit kockáztatunk ezzel? mondja meg nekünk a nagyképu bölcsesség.

Vannak törvényeink, ezek tisztán kijelölik, hogy mikor áll be a helyzet, mely visszaadja, minden rázkódtatás nélkül, a nemzet önrendelkezési jogát.

Kockáztatása valaminek az, ha a törvényt végrehajtjuk?

És ha végrehajtjuk s önrendelkezési jogunkkal úgy élünk, hogy hazánk ezentúl csak önmagát tekintse, és intézkedünk úgy, hogy ezentúl függetlenek legyünk, talán a kormány s a többség magára vonja a legfelsőbb körök szörnyű haragját?

Eltekintve attól, hogy az, a kit a redőzött homlok visszariaszt honfi-kötelességének teljesítésétől, nem tarthat igényt a honfi névre, kérdezzük joggal, vajon feltehető-e az, hogy a korona legtermészetesebb következtetéseiben hatályon kívül helyezze a királyi eskü által szentesített és ma is fennálló törvényt?

Feltehető-e, hogy a korona rossz szemmel nézné azt, ha Magyarország gyarapszik?

Nem állta ki talán e nemzet a korona iránti hűség legesodátosabb tűzpróbáit, oly annyira, hogy joga legyen elvárni, hogy teljesen bizzék benne a korona?

Csak sértegeti az uralkodót az, a ki felteszi azt, hogy alkotmányos érzése arra készthette bár, hogy buzgó katolikus létére belenyugodjék a polgári házasságba, és családi hagyományaiban német létére belenyugodhatott a németet fölháborító cseh követelések istápolásába. csakis egybe ne tudna belenyugodni: abba, hogy ne mesterségesen az osztrák, hanem természetesen a magyar ipar virágozzék jobban; ne zsaroltassék ki a magyar földműves, ne maradjon gyar-

mat a magyar föld a szomszédos Ausztria uzurpált javára!

Ki meri azt nyíltan állítani, hogy kedvesebb a koronának az osztrák, mint a magyar érdekek? Miért lennének kedvesebbek azok az osztrákok, kik egy cseh nyelvre szóló törvényt a nagy Németországba képeznek szítani, mint ez a lojalis magyar, a ki, ha rámosolyognak, rajong, ha félkezes nyujtanak feléje, mindent felejt?

Miért kellene a koronának jobban erősíteni és gyarapítani azt az Ausztriát, melyben a parlamentáris szabadság hájtörést szenvedett s az abszolútizmus helyreállítása válságra vezet és így lehetetlen állapotok vannak, — mint erősíteni és gyarapítani ezt a magyar hazát, mely megérett a szabadságra, nem is él vissza vele, még legszentebb jogait is törvényesen, békésen követeli és csak akkor védi életét, mikor egyenesen életére törnek?

Nem látja be a kormány és pártja, hogy ha ily felfogás kapna lábra, ez sértés lenne a magyar király ellen, sértés azon korona ellen, melynek legbiztosabb, legszilárdabb, legegységesebb és legkomolyabb talaja éppen Magyarország?

Vigyázzon a kormány és a többség, a nemzet, mely aludni látszik, nem tetszhalott, minél nagyobb események ébreszthetik csak fel, annál megrázkódtatottabb lesz a felébredés, mely előbb-utóbb bekövetkezik.

Ne keltsen kételyt senki az iránt, hogy kit szeret jobban az uralkodó, az osztrákokat-e vagy a magyart? Ne hittegesen senkit a kormány, hogy egynehány ezer osztrák iparos és kereskedő kedvéért el akarják tagadni Magyarországot természetes jogát.

Ne beszéljenek ilyeneket; lássák be, hogy ez sérti az uralkodó igazságérzetét,

értsék meg, hogy ez felháborítaná a békés nemzetet, mely a magyar korona legbiztosabb támasza.

Félünk, hogy a pusztába kiáltunk, de csekélységünk dacára érezzük, hogy egy nemzet lelkiismerete szólal meg gyenge hangunkon.

A függetlenségi és 48-as párt ismeri a helyzetet, meg tudja választani az egyszerű őrtállás és a cselekvés perczét, ezt ellenfelei sem tagadhatják meg tőle. Jól tudja, hogy mikor és mit kockáztat, de tudja azt is, hogy vannak perczek a nemzeteknek, úgy mint az egyeseknek életében, a mikor akarni kell és akarni kötelesség.

Kossuth Ferencz.

BELFÖLD.

A képviselőház ma, hétfőn, december hó 6-án, délután 10 órakor ülést tartott. Az ülés napirendjére a közönség és egyéb helynevekről szóló törvényjavaslat tárgyalása van kitűzve.

Szatmár megye főispánjává, mint a hivatalos lap jelenti, a király Perczel Dezső belügyminister előterjesztésére gróf Hugonny Bélát nevezte ki. A kinevezés nincsen tolnamegyefi motívumok nélkül, mert a Nemzetből arról értesülünk, hogy rokoni kötelekek fűzik Szatmár vármegye új főispánját a régihez s Tolnavármegyébe. Az új főispán beiktatása december 19-ére van kitűzve.

A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság pénteken délután Erdély Sándor igazságügyminister elnöksége alatt ülést tartott. Az ülés tárgyat képezte dr. Imlind Konrád szerkesztő tag előterjesztése a dologi jog általános részéről.

Az erdőbirtokok állami kezelése. A földművelésügyi miniszteriumban, mint értesülünk, igen népes és beható szaktanácskozmány folyt le a hó másodikától negyedikéig azon törvényjavaslattervezet tárgyában, melyet a miniszter a közönség és ezekkel egy tekintet alá eső kisebb terjedelmű kötött forgalmu erdőbirtokok állami kezeléséről és a közbirtok-

vasni azokból, a lány a lemondás hangján szólt:

— Még egy pár szót kell beszélnem atyámmal. Jöjjön vissza ite egy óra múlva és én megadom a végső választ.

Aladar gyanakodva emelte savószínű szeméit a lányra, aztán bátoritanul szólt:

— Sétáljon a parkban. Egy óra múlva itt leszek megint. Legyen kegyelmes Klára!

IV.

A válasz kedvező volt. Ha Boronkay Tamás öreg szeméivel olvasni tudott volna a lány tekintetében, Eizonyára nem örült volna ennek a kedvező fordulatnak. A mint belépett Aladar: Klára fásultan szólt:

— Atyám s én mindenben egyetértünk. Jegyese vagyok önnek.

De a menyasszony alig várhatta, hogy szobájába zárkozhassék. Ott a magányban, ketten is megjelentek előtte. Aladar és Dénes. És ott hevert Klára a kereveten, végig harcolva az utolsó nagy harcra, a melylyel még tartozott szívének, hogy legalább elviselhesse, a mire kétségbeesésében rászánta magát.

Aztan megállapították az esküvő napját. Előtte való napon is szobájában maradt a lány. Sírta Dénest, a ki megelégedkezett esküvőről. Jól ismerte Boronkay Tamás, a mikor azt a kegyetlen levelet utána küldte. A sértett fiu csakugyan nem adott többé életjelt. De Klára minduntalan rebegette:

— Vajjon tudja-e Dénes, hogy menyasszony? Hallotta-e már? Mit gondolhat? Belenyugodott ő is? Ő is? Az nem lehet!

A mig így töprengött nem vette észre,

hogyan az ajtó nyílik. Csak az ismert hangra riadt föl:

— Klára! El akarod temetni a szívedet? Aranyos Dénes volt a ki ez éles kérdéssel rohanta meg a leányt. A jövővény folytatta:

— Nem szereted Lethenyey Aladart, tudom! El akarsz engem is ámitani, a mint magadat ámitod? És azt hitted túrni fogom ezt az örült játékot? Ennek az esküvőnek nem szabad megtörténnie! Szétverem a násznepet, elkergetem az oltár mellől a papot!

— Dénes! Utaink szétváltak.

— Össze fognak érní! Most már rajtam a sor!

— Aladar már a vőlegényem!

— És én? Haha! Hát ki bírja előbbi ígéretedet? De számon kérem tőle, hogy eddig is bitorolta itt azt, a mi egyedül az enyém!

Klára csak nézett és le szeretett volna borulni a lábához onnak a fenyegető embernek, a kitől e pillanatban remegett s a kihez szíve minden érzése imádkozott.

Igy találta őket az öreg Boronkay Tamás és Jenő. A ház ura rarivalt Dénesre:

— Ujra itt vagy? Azert jöttél, hogy megölj?

— Azert jöttem, hogy meg mentsem Klárát!

A lány hirtelen atyja elé állt:

— Szeretem Dénest, mindig is szerettem én — én — én hivatam magam vissza őt!

Kimondta a nagy hazugságot. És most kétségbeesve kiáltotta:

— Ne kételkedj atyám, Dénesben! Oldjatosok föl a szavam alól! Oldjatosok föl!

S a következő pillanatban lehaoyatlott a padlóra.

V.

Nem áldás az, mivel Boronkay Tamás a családi kápolnába küldte Klárát, hogy ott Dénessel egybekeljen.

— Menj es legy a felesége! Menjetekek el messze messze az idegenbe! Ne is lássalak benneteket — ő de tudom, hogy viszontlátalak nem sokára. — A mai büszkeségedet, diadalod örömet, tudom nem hozod vissza. M-gszégyenelve, megalazva fogsz vala-mikor kopogtatni az apai ház küszöbén — ő tudom én azt! Agzódo szívem, remegő lelke az így látja tisztán és szomoruan! Ne akarja az isten hogy jóslatom teljesedjék, de atkozni fogod még azt a pillanatot, a mikor jobban tudtal bizni ő benne, mint én bennem.

Csak menj! Csak menj!

Es ok mentek, előbb a kápolnába, aztán a nagy, a hosszú utra. Áldás nélkül, de teli szerelemmel bizalommal reinényyel. Ő az áldás mégsem késett. Egy év múlva már az első unoka fotográfiáját nézegette Boronkay Tamás, ott lenn a magányos kastélyban. A másik esztendőben újabb áldás köszöntött be s ennek a fényképét is örömkönyves szemmel bámulta az engesztelődő apa. A harmadik esztendő se akar elmúlni áldás nélkül, s ekkor az öreg ur dühösen ütött as asztalra:

— Kifogtak rajtam!

Es még aznap sürgős távirat ment Bécsbe

— Hozzatok el mind a hármat!

kosságok és volt urbéreszek tulajdonában lévő közösen használt erdők vagyonkezelési kérdésének szabályozásáról előterjeszteni szándékozik.

A javaslat első része tulajdonképen az erdőörvény kiegészítésének tekinthető s célja, hogy az állami erdőkezelés szervezésével első sorban a községeknek és volt urbéreszeknek, másod sorban pedig a többi köztölt forgalmu erdők birtokosainak — mint például a kisebb alapítványoknak, iskoláknak, közbirtokosságoknak s esetleg a kisebb hitbizományoknak — módot nyújtson annak az üdvös és szükséges, de a kisebb birtokosokra felelő terhes köteletségnek a teljesítésére, melyeket rájuk az erdőörvény ró, midőn őket arra kötelezi, hogy erdek kezelésére szakértő erdőtiszteket alkalmazzanak. Ezt a célt a javaslat az állami kezeles szervezésével törekszik elérni, a mi egyebiránt nem valami új intézményt foglalkoztat, mert tudvalevőleg a községek s kisebb erdők kezeléséről 44 vármegyében már most is állam gondoskodik szerződéses alapon — De nagy jelentőséget kölcsönöz a javaslat e részének különösen az a körülmény, hogy az egyszersmind a hazai földmivelés egy másik felette súlyos bajának az orvoslását, t. i. a helyenként imminens veszélyekkel fenyegető nagy kiterjedésű vizmosások és kopár területek megkötését és befásítását is egy jelentékeny lépéssel előbbre vinni törekszik az által hogy a földmivelésügyi miniszternek módot nyújt arra, hogy az érdekelt birtokosokat néhez munkájuk teljesítése körül hathatósan támogassa. A második része a javaslatnak szintén nagy és fontos érdekek megvédését célozza az által, hogy a közbirtokossági és volt urbéres erdők vagyonkezelése körül a sok helyen tapasztalható teljesen rendezetlen állapotokat és visszaágásokat megszüntetni alkalmas. Bár a javaslatnak mindkét része hosszas tárgyalások alapján gondosan elő volt készítve, a földmivelési miniszter a végleges szövegzés előtt még a legközvetlenebbül érdekelt vármegyék illetékes köreit s különösen a javaslat második része által érintett közbirtokosságok képviselőit, nemkülönben több kiváló jogász és közigazgatási tekintélyt is meghallgatni kívánt, a mire a háom napig tartott tanácskozmány bő alkalmat is nyújtott. A nagy számban megjelentek a legbátrabban megvitatták a javaslat minden intézkedését s bár a részletekre nézve sok figyelemreméltó észrevétel merült fel, egészében a javaslatot — nehány kivétellel — helyeselték s örömmel fogadták. Nagy megnyugvására szolgált a miniszternek különösen az, hogy a javaslat intenczióit ép a legközvetlenebbül érdekelt, t. i. a közbirtokosságok képviselői mind a legmelegebben üdvözölték. A tanácskozasok befejezésekor a miniszter kijelentette, hogy a javaslat végleges szövegzésénél, a tanácskozmány folyamán hangzatosított kívánságokat mind a leggondosabban figyelembe fogja venni; megelőzőleg azonban a javaslat felelő meg az »Országos erdészeti egyesület« véleményét is meghallgatni szándékozik. A tanácskozmány tagjai a miniszter kijelentését megnyugvással fogadták s Mihályi Péter orsz. képviselő, kit a mint egyik tekintélyes máramarosi közbirtokosság elnöke vett tevékeny részt a tanácskozmányban, a legmelegebb szavakban mondott köszönetet a miniszternek azon meleg érdeklődésért és jóindulatért, melyet a javaslatban érintett erdők ügyeinek egységes fejlesztése iránt tanúsított.

Katholikus egyetem. Az erdélyrészi katolikus statusgyűlésen is szóba került egy katolikus egyetem felállításának kérdése, melyre tudvalevőleg a Fogarassy-fele alapítvány 300 000 forintot biztosít. Mint értesülünk, legközelebb a katolikus egyetem ügye, az akció megindításának stádiumába jut. A megindítást a kisebb püspökségek felső tanintézeti alapítványainak kombinációján vételével képezik s a vidéki katolikus jogakadémiaik ösztösisítésére alkalmas. A katolikus egyetem helyeként, mint erre különösen alkalmasat, Gyula-Fehérvárt emlegetik. — Hát a debreczeni protestáns egyetem még erre sem mozdul meg?!

A helyzet.

Debreczen, decz. 6.

A király, mint Bécsből táviratozzák, szombaton délelőtt 9 órakor a két miniszterelnököt, valamint a közös külügyminisztert és Kállay közös pénzügyminisztert egy óráig tartó közös kihallgatáson fogadta.

Báró Bánffy, a ki a báró Sterneck által adandó ebédre holnap Bécsben marad vasárnap este tér vissza Budapestre és a képviselőháznak hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó üléseu fogja előterjeszteni a törvényjavaslatot, a mely a status quo fentartásáról Magyarországnak Ausztriához való viszonyai tekintetében kereskedelmi politika terén, valamint az osztrák-magyar bank tekintetében ideiglenes rendszabályokkal önállóan intézkedik.

Báró Bánffy miniszterelnök ma Ruber osztrák igazságügyminiszter és báró Daniel magyar kereskedelmi miniszterlátogatását fogadta; ez utóbbi ma reggel érkezett ide Budapestre és ma este tér vissza Budapestre. Ma délelőtt hosszabb beszélgetése volt a kereskedelmi miniszternek dr. Lukács pénzügyminiszterrel, a ki erre Budapestre utazott, a hova báró Fejérvary miniszter már tegnap elutazott.

Ezeket a felhivatalos Bud. Uud. jelentő szombaton.

A szabadelvű pártkörben rendkívül nyomott hangulatot teremtett a felhivatalos kommuniké, a mely konstatalja azt, hogy az osztrák kormányval a megegyezés ki van zárva. E pártban sokkal kényelmesebbnek találtak volna, ha erre a lépésre nem kényszerül, a kormány mindazonáltal belenyugosznak bármibe. Erre a miniszterelnök egészen biztosan számít. Ezért mellőzte azt, hogy a helyzetet a javaslat részleteit megismertesse a párttal, mert a párt éppugy, mint valamennyi parlamenti párt csakis hétfőn értesül hivatalosan a javaslatról. A ma esti vonattal több delegátus érkezett meg Budapestre. Némelyek azonnal a szabadelvű pártkörbe siettek, hol még igen sokan váraoztak a bécsi hírekre. A miniszterek igen tartózkodóan viselkedtek a párt tagjaival szemben. Közömben a mint a kormánypárti sajtó mai cikkeiből világosan látha ó, a hangulat már elő van készítve a javaslatokra.

Az ellenzeki pártok közül különösen a függetlenségi és 48-as párt két árnyalatát foglalkoztatta a helyzet. — Mindkét árnyalat értekezletet tartott s az értekezletek tárgyat a napirendre kerülő javaslatok képezték, ezeket elintézésre után tértek át a helyzet megbeszélésére, de pozitív eredmény nélkül.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt szombaton este 6 órakor K o s s u t h Ferenc elnökle alatt értekezletet tartott, melyen a párt majdnem valamennyi tagja részt vett. Elnök az ülést megnyitván, J u s t h Gyula jelentést tesz az I r á n y i Daniel siremlek alapjáról. A tervezet és költségvetés elkészítésére Kallós és Donáth szobrászok kérétek fel, a jelentést a párt tudomásul vette. A községi helynevek magyarosítására vonatkozó javaslatot többek felszólalása után a párt általánosságban elfogadja. Tárgyaltak ezután a munkaadók és mezőgazdasági munkások közt való jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, melyet J u s t h Gyula részletesen ismertelt. O l a y Lajos. P u t n o k i Mór, K o s s u t h Ferenc, B a r t h a Ödön, M e s z l é n y i Lajos felszólalásai után az elnök kijelenti, hogy a törvényjavaslat elvagy el nem fogadását a párt nyílt kérdésnek tekinti. A párt ezután áttért a jelenleg fennforogó politikai helyzetre és J u s t h Gyula felszólalása után a párt elhatározta, hogy a javaslatot érdemben csak akkor fogja tárgyalni, mikor az ismeretes lesz s e célból a párt hétfőn este 8 órakor értekezletet fog tartani. A párt a javaslat benyújtásakor vitát indít arra nézve, hogy az mily elbánásban részesíthetik. Az esetben, ha a javaslat tényleg olyan lesz, amint azt a felhivatalos lapok jeleztek, ugy a párt a kormány és a javaslat ellen a végtelékig menő harczt fogja megindítani.

A függetlenségi és negyvennyolcas Uron-párt szombaton délután B a r t h a Miklós elnökle alatt értekezletet tartott, melyben a politikai helyzetéről tanácskoztak. Az értekezletre kömmunikét nem adtak ki, miután a párt határozatot titokban tartja. A párt azonban a mai napról kezdve permanenciában marad és mindennap délután ülést tart.

A nemzeti párt hétfőn délután öt órakor értekezletet tart, melyen tárgyalás alá veszi a Bánffy-féle statuskvójavaslatot.

KÜLFÖLD.

Döntés a Dreyfus-ügyben. Saussier tábornok, Paris katonai parancsnoka akként döntött a Dreyfus-ügyben, hogy vizsgálatot rendelt Eszterhazy ellen. A gyanúsított őrnagy — ugy látszik — már előbb megtudta ezt és azért kerte egyik lapban nagy hanggal a vizsgálat elrendelését. Mint Parisból táviratozzák, Saussier tábornok határozata ugy Dreyfus elleneségeit, mint barátait kielégítet e. Az előbbieket szerint a határozat föltétlen bizonyága (?) annak, hogy Dreyfus elítélésének jogszerűsége kétségtelen (?); az utóbbiak azt állítják, hogy a határozatból Dreyfus pörének revíziója következik. A kamarában azonban Méline és Billot határozotlan Dreyfus ellen foglaltak állást, a kamara tetszése mellett.

Operett. Természetes, hogy Szerbiáról és dicső exkirályáról, Milánról van szó. Egy vállalkozó szellemű operette-szerzőnk már fel is dolgozta az anyagot. Az első felvonásban Milán megunva párisi hitelezőinek zaklatását, visszavonul Nisbe, ahol csendes vadászattal tölti napjait és éjjelait. A szerző a valósnak megfelelő néhány epizóddal tarkítja az első felvonást. Ilyenek például: a gyermek boldogan ismeri fel papáját a vadászban; asszonyok rég elveszettnek hitt kedvest, hitelezők nyomtalanul eltűnt adóst fedeznek fel benne stb. A második felvonásban örömhír jön a nisi vadászakba. Ilics Péter mérnök jelenti, hogy az Uzsiczt környékező hegységben dus aranyeret fedezett fel. E hírre Milán exkirály abbanhagyja nisi vadászatait és hirtelen Belgrádba utazik. Nyomban ott teremnek a hitelezők is, akik a világ minden részéből siettek oda egy jobb jövő reményében. Milán — ugyancsak a jobb jövő reményében — megpumpolja őket; országra szóló dáridó; kártya, pezsgő, szép leány stb. A harmadik felvonás még nem készült el ugyan, de a vazlata meg van már. A szerb kormány két bányamérnököt meneszt Uzsiczára, hogy vegye alapos vizsgálat alá az Ilics mérnök által megjelölt helyet. A mérnökök konstatalják, hogy a velt aranyer nem egyéb, mint kavicsréteg. Milán hirtelenében megpumpol egy reménykedő hitelezőt, lehörpinti az utolsó pohár pezsgőt és elmenekül Nisbe, a hol örömpesve fogadják hölgyei stb. Epilogus: a hitelezők Belgrádból hosszú orral vonulnak hazafele. Az egészben pedig az az érdekes, hogy mindaz, amit itt megirtunk a történeti hűségnek megfelel.

Kréta kormányzójává a legújabb hírek szerint Battenberg herceget fogják kinevezni. Miklós fejedelem ugyanis azt a hirt kapta Pétervárról, hogy vejenek, Battenberg hercegnek kinevezetésébe krétai fő kormányzóvá az összes keresztényen nagyhatalmak megadták beleegyezésüket. Csak Törökország ellenzi ezt, lakosságát legszentebb érzelmeiben sértenék meg az által, ha egy külföldi keresztényt neveznének ki a sziget fő kormányzójává. Ez azonban hihetőleg, nem változtatja meg a nagyhatalmak szándékát, mert már elég volt a török uralom mindenféle bajából.

A görög-török béke. Hosszas alkudozasok után vegre meg van a görög-török béke, amelyet egy konstantinápolyi távirat jelentése szerint már alá is irtak. Nem ismerjük még a békeszerződés teljes szövegét s így főleg a területi változásokat nem lehet megállapítani, de annyi tény, hogy Görögország teljes politikai tekintélyének elvesztésével s koldusbotra jutva került ki a dicsélen háborúból, melybe a hatalmak intő tanácsai daczára okatlanul belekezdett.

TARKA ÉLET.

A Mikulás.

Kint már uralmába vette az egész tájakot a mogorva tél. Mindenfelé hideg és dermedés. Az ég ólomszürke felhői közt mintha elfeledte volna, hogy valamikor mosolyogni is tudott, egyedüli zenéjémost már csak a fagyasztó szelsűvítés s a kemény fagy az aszott fűszál sem fagyott merevségében, a folyómenti levelefosztott nádas pedig zug s lazadozó módon fenyegetőzik a buzogányával fölfelé. A vadkacsák vígan bugdácsoznak a zöldszínű vízben.

Nekik való idő is ez: — szól magában a vén Márton halász, aki földgünyhőjében szalmavaczkára hasalva bundájából csöndes pipázgatás közt nézegette az időt.

Föl is czipelődik. Mivel tölténé az időt még messze az alvás a közeli malomban Mikulásjatszás lesz s akis Jóska pajtás kedvűt ért majd juttatnak neki is valami jó falatot S meg a vizparton a malom felé, annak vize adja neki az életfontartást, odatartozónak érzi magát, mint a házőrző komondor.

Már mesziről világítanak be az emeletes malom ablakai a pusztába. A víz zuhog, hat kerek forgása, örös emberek, asszonyok, leányok vig nevetése, a molnár legények helyke tréfái vidám hangulattal töltik el a finom malomporral telt levegőt. A tűz lobog a patkán. Ide nem hat a tél mérge, bármily erőszakosan akar is betörni szelével az ablakokon.

Az öreg Márton felmászik a molnárlakásához vezető lépcsőn s a konyhában buzza meg magát a kemence mellett.

Jóska pajtása, a pajkos, szilaj molnárfiu most nem látható, benn van a szobában, kis hugát, Huskát batoritgatja, aki mód nélkül fel és örvendező respektussal várja a Mikulást s szepegeve gondol rá, hogy tud-e majd neki felelni s reménykedve számíthatja a a Mikulás ajándékok estelyeit.

Nagy zajjal, vig nevetés közt lép be a molnár a szobába.

— No gyerekek, közeledik a Mikulás, a Márton hozta híret, ott kűnn van a konyhában?

— A Mikulás? — kérdi a kis leány megszeppenve bujván apjához.

— Nem, a vén Márton — szól nevetve apja s kikiált a konyha felé:

— No, jöjjön be kend s beszélje el Márton!

Az öreg dicsértes-ékkel cammogott be s a kályha mellől hamiskás hangon bökölte ki a szót a pusztán fényes kocsiban közeledő Mikulusról. — Eppen most látta, mind a két szemével látta, — azért jött előre hirmondónak.

Huska bámész szemmel halgatta, a Jóska gyerekek pedig az ablakhoz futott s amint kinézett nagyot dobbant a szíve, ő is látja mesze a Mikulást fényes kocsiját, Elfeledik, hogy ez a valami legeltető gyerekek pásztortüze is lehet, melyet id-oda lobogtat a szél.

— Itt is lesz nemsokára, meglátjátok, — mondja a molnár, a térdei közt szorongó kis lányának fejét simogatva.

— En félek! — hüppögi Huska.

— Hat te Jóska csak nem félsz te is?

— szól fia felé a ki halványuló képpel tévovaz az ablaknál, gunyolódo hangon.

— Nem! — mondja daczosan fölvetett ajakkal a gyerek. — ha bántja Huskát, akkor meglövöm a nyílammal! — S bátorság okaért a sarokba kuzódott, hol nyíla s hegyes nádveszői voltak. Sok békát keresztül lött már ő a vízben csak ma is egy repülő varjút lött le csak hadd jöjjön a Mikulás, csak bántani merje az ő hugát! S villogott a szeme, a mint batorította magát apja mosolygása s a vén Márton elismerő bámuló fejbólingatása mellett.

De ime, szokatlan lábdobogások hangzanak fel a lépcsőről, kinyílik a konyhaajtó, mintha láncszörgés is hallatszanék. A szobaajtó nyílik s a gyerekek — még Jóska a vitéz is! — borzongva hallják belépő anyjuk szavát:

— Itt a Mikulás!

S csakugyan itt a Mikulás. Hoszú ősz a szakála, fehér bő ruha van rajta, s fejen ragyogó pöspöksüveg, utána jön a szolgálja, kezében lánczczal s a hatán nagy kosárral. Jaj, ebben vannak-e az ajándékok, vagy ebben viszik el a rossz gyerekeket?!

No de jól ment minden, Huska a batorító apai védelem alatt szépen tudott keresztet vetni, imádkozni, a Jóska gyerek egyszerűen is úgy ment, mint a vízfolyás, ambar majd hogy el nem vezett csudájában, hogy a Bodri kutya éppen nem fel a Mikulástól, sőt nyíhogva ugrál körül, s még azért is, hogy milyen lisztes a Mikulás csizmája, szakasztott olyan, mint — még a tolt is rajta! a Lajos legényé! Ha nem a Mikulás volna, megesküdne, hogy az a jó mesemondó Lajos legény! De ez hol vette volna a sok ajándékot? Neki pompás ajándékot? Neki pompás trombitát hozott, Huskának szép babát. Mégis a jó Mikulás ez, a jó Mikulás: S ragyogó szemmel futja trombitáját, mikor Mikulás es kísérelője eltávoztak a farkesóvaló Bodri kísérelőben. Jóska gyerekek újra gondolkozóba esett! vagy tán a Bodrinak is adott valamit ez a bőkezű Mikulás?!

A jó vacsoránál a gyerekek alig tudtak enni valamit az ajándékok felett való örömtől s a vén Márton kötekedve kérdezte Jóska:

— No meg merted volna-e löni a nyíladdal?

— Csak bántotta volna Huskát, majd meglátta volna — felelt felvillanó szemmel a fiu.

Zugtak a malom kerekai, süvöltözött a kéményben a szél egész éjjel s a gyerekek álmukban mindig Mikulást látták, amint fényes kocsijában ragyogó süvegével végig robot a pusztán.

Németh Ignác.

Ujdonságok.

* **Lapunkat újévig díjtalanul küldjük meg mindazoknak, kik kiadói hivatalunkat akár levelezőlapon, akár szóbeli megkereséssel — a czím pontos megjelölése mellett — értesítik.**

* **Felhívás.** Tisztelettel kéretnek az eljáró urak: hogy fontos ügyben holnap d. u. 5 órákor a párt helyiségben megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

* **Gyűtések a vármegyén.** Hajdúvármegyé e hó 15-én fogja tartani rendes téli közgyűlését, a melynek tárgyszorozatát holnap állapítja meg az állandó választmány. — A közgyűlés előtt, 13-án pedig meg a közigazgatási bizottság tartja meg rendes havi ülését Gr. D e g e n f e l d József elnöklété alatt.

* **Tanácsülés.** Ma délelőtt a városbáza nagytanácsstermében tanácsülés volt a melyen S i m o n f y Imre kir. tan. polgármester elnökölt. Az ülésen rendes folyóügyek kerültek tárgyalás alá.

* **Irányi Dániel emlékezete.** A függetlenségi és 48-as pártkör szombati értekezletén elhatározta, hogy a feláldozó Irányi Dániel fele szobor tervének elkészítését Kollós Ede és D o n a t h Gyula szobrászok bizza. A szobor e szerint a legjobb kezekbe kerül: K a l l ó s egyike a legerősebb itju műveszi tehetségeknek a kinek K ö l c s e y és B e s e n y e y szobrai általános feltűnést kellettek; Donáth pedig már regen jó nevű művész Végre van remény tehát arra hogy lesz a fővárosnak egy jó szobra is.

* **Ripókség.** Szombaton reggel úgy 10 óra körül egy tisztességes uriaszony kiment a piacra bevásárolni s hazamenet a városbáza előtt akart zöldséget venni. — Mielőtt azonban odaért volna, a Zádor Lajos üzete előtt levő hirdetői oszlop mellett beleütközött két kívülről jól öltözött alak s az egyik a könyökével a legdurvább módon oldalba lökte. Az urinó tisztességes, szelíd hangon rászól: »Vigyázzon az ur magára jobban, ha az utcán jár és ne lökdösőzzék!« Erre a másik,

egy hosszú veres bájoszu férfi szemtelen módon visszaszól: »Hallgass b... s, mert én is meglöklek még egyszer!« Az urinó persze kikérte magának ezt a megszólítást s felszólította a járőrelők fűlehallatára a »lovagias« urakat, nevezzék meg magukat, hogy feltudja őket jelenteni a rendőrségnek, a »derék« férfiak azonban erre nem voltak hajlandók s mivel a Debreczen város által a közönség oltalmára nagy kegyesen adott 100 rendőrből a városbáza sarkára sem jut egy: nem volt képes rá, hogy az idegen s magukat meg nem nevezett férfiaknak, a kik siettek eltűnni, megadja a kellő elégtételt. Ezért aztán minket kért fel, sajnos, csak lapunk zárta után és így csak ma teljesíthetjük iránta kötelességünket, hogy nyilvánosságra hozattal is kényszerítsük őket az önmaguk leleplezésére. — Mi azzal tesszük ezt meg, hogy egyszerűen felszólítunk mindenkit, aki a jelenetnek tanuja volt s ezeket az illetőket ismerné, hogy egy tisztességes, művelt ur nő lecsülete érdekében nálunk jelentkezni sziveskedjenek, hogy az illetőket méltó elbánásban részesíthesse.

* **Vasuti szerencsétlenség a Margit-fürdő előtt.** Szombaton délután 2 órákor a Margit-fürdő előtt — vasuti baleset fordult elő. Az igaz, hogy csak amolyan kisvasuti kisbaleset, mely azonban könnyen végzettsé is válhatott volna. N a g y Mibály fuvaros szentet hordot a Margit-fürdő szentartóbjába, miközben szekere a kisvonat Istvánmalomba vezető sínjén keresztibe állott meg. A fuvaros a lerakodással volt elfoglalva, miközben nem vette észre, hogy a helyiasut egy mozdonya néhány teherkocsival befordult a gőzmalom felé. A mozdony gépésze Bartha István színén csak későn vette észre, hogy akadály van az útjában, fékezett is aztán erősen, ellengőzt is adott, de a vonatot már meg nem állíthatta s a mozdony neki ment a szénhordó szekérnek, azt összetörte, az egyik ló is sérüléseket szenvedett. A fuvarosnak azonban szerencsére semmi baja sem történt. A rendőrség a gépész és a fuvaros ellen vizsgálatot indított.

* **Vizbefagyott ember.** Különös módját találta ki a halálnak P a p p Demeter 63 éves vásárra járó napzásos. Tegnap este belefeküdt, vagy beleesett, — még nem tudni — a Tégláskert mögött levő vízzel telt gödrök egyikébe s ott a hideg éj alatt vastag jégkéreg középedt felette, úgy, hogy csak a feje látszott ki a jégből testének többi része pedig erősen bele volt fagyva a gödörbe. Ily helyzetben találták meg ma reggel a járőrelők, kiknek jelentésére a rendőrség kiküldöttei a helyszínrre siettek s a holttestet kicsákányozták a jég közül. — Az elpusztult öreg ember egy kissé hőbortos fejfel jarta a világot.

* **Tűz.** Tegnap délelőtt a tűzoltóságok tüzet jeleztek. A tűz Garay utca 1362 sz. házban volt. A fasszin gyuladt ki s le is égett. A tűzoltóság A. Nagy Gábor osztályparancsnok vezetésével vonult ki s mielőtt a tűz még tovább terjedhetett volna lokalizálták. A helyszínén megtartott vizsgálat a tűz keletkezésének okát is kiderítette már. A fasszin alatt faból épült pincze van s ott husfűstölőt rendezett be a házigazda Mikor a tűz keletkezett a fűstölőben épen parázs tűz volt s ettől fogott tüzet a fasszin is.

* **Ha benyulok veres lajbm zsebébe** kezdetű híres betyár nótát országszerte dudolgatják a bor mellett kesergő legények, de aligha oly mély felfogással, mint azt H a n c s i c s á t István mihályfalvai atyafi dalolná, ki az alábbi konkrét eset kapasan kézzelfoghatólag győződött meg e népdal igazságáról. Hogy tényleg veres lajbja volt-e a komámuramnak, arról nem szól a krónika, de hogy nagyon kevés száz forintos bankó volt benne, azt Hancicsát elég szomorúan konstatalta, hogy mi módon, azt a következőkben adjuk: Hancicsán J. és apósa egy csapat juhot hoztak be Debreczenben az októberi vásárra.

El is kelt jó áron 810 frtért, melynek öröme az alyafiak a sárga földig leitták magukat, — Azzal a szándékkal, hogy három órákor éjjel tovább mennek, lefeküdtek a pályaudvar elé. A jótékony álom után felébredt H a n i c s á t e s elszörnyű ködve látja, mellényzsebe ki van metszve s a belérséjébe 779 frnak nyoma sincs. E kellemetlen meglepetésre bemelegtek a panaszosok Harsányi Gusztáv vizsgálóbíróhoz. Kinek előadták a furakalandot s a ki nyomban megindította a nyomozást. A helybeli csendőrszárnyparancsnokság kutatásai folytán a tettes tegnap végre kézre került Á d á m G y ö r g y szoboszlói gyepléster személyében, ki a lopás éjszakáján Hancsicskával ivott. S i n g e r Janos csendőrmester és S z a b ó Sándor csendőrkápláré az érdem, hogy ez elvetemült gonosztevőnek, ezenkívül még több sok felde-ritetlen bünténye kinyomoztatott.

* **Hajtóvadászat.** A vadásztársulat által tegnap rendezett hajtóvadászaton huszan vettek részt és 50 nyulat ejtek el.

* **A csutka eladás epilogja.** Csutkát adott el S z a t m á r i Mihály uram, de bizony szépen megadta az arát. 1897 február 6-án özv. S i m a i Tódorné egy szekér csutkát vett meg Szathmáritól, egyben pedig meghagyta neki, hogy azt vigye ki a bialába. Szathmári ezen küldetésének elgétett ugyan, de e mellett egy kis sulyos testi sértést követett el. Felszólította ugyan S t a t ó c z k i Marton bérest, hogy segédkezzen neki a szekér csutka lerakásában. Midőn Statóczki ezt a segítséget megtagadta, kifakadt Szathmáriból a felebarátii szeretet ékkénti nyilvánítása ellen és Statóczkit meggyalázó kifejezésekkel illette. Erre Statóczky azt felelte, hogy tan részeg vagy bolond, hogy így kiabál. Nem i kellett több ennel Szathmárinak, oda ment ellenfelehez, felkapott egy nagy águ vasvillát és azzal a vállán ütötte meg. Indulóban volt, midőn egyszerre csak megbottlott és elesett, fel is használta az alkalmat Szathmári és bantalmazóját egy balta fokával jól tarkón vágta. Ismét heves ütközet fejlődött ki közöttük, melyből S z a t m á r i került ki győztesen. Olyat ütött a szegény S t a t ó c z k y r a, hogy annak balkarja, mint azt az orvosi vélemények is igazolják, $\frac{3}{4}$ r é s z b e n örökre e l v e s z t e t t e munka képességét. — Ma tartották meg ebben az ügyben a végtárgyalást, melyen Dr. V a s s Antal törv. sz. bíró elnököl. Dr. N a g y László kir. alügyész sulyos testi sértésért vadolja mindkettőjüket. A törvényszék rövid tanácskozás után Szathmári Mihályt 1 évi és 6 havi börtönrre valamint 523 forint 60 kr. karösszeg megterítésére Statóczky részére, kit örökre nyomórékká tett. Statóczkyt 21 napi fogház és 5 frt. pénzbüntetésre ítélte a törvényszék, valamint kötelezte, hogy Szathmárynak 24 forint gyógyítási költséget fizessen meg.

* **Hasbaszurt leány.** D a n k ó Ilona szabadhölgyet tegnap este meglátogatta szeretője B r e n y á k Janos, a találkozás emlekeül két inget, törülközőt és más apróbb tárgyakat magával akart vinni. A leány természetesen emiatt patáliát csinált, amelynek folyamán Brenyák előrántotta zsebkését és azt a leány hasába szurta. A segélykiáltásokra a házbeliek befutottak a leányhoz, orvost hívtak s ápolás alá vették, míg a harcias természetű mézároslegényt atadták a rendőrségnek. A leányt, kinek sérülése nem veszélyes, ápolás végett a kózkórházba szállították a rendőrség.

* **Halálozás** Vettük a következő gyászjelentést: Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó férjem, szeretett jó apánk, hű testver. nagybátya, após, sógor és áldott emlékü jó rokon néhai Polgár id. HARSÁNYI IMRE volt városi és ref. egyházi bizottsági tagnak, folyó hó 5-en, életének 73-ik, boldog házasságának 30 ik évében 1 havi sulyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. — Kedves halottunk földi részei folyó hó 7-én d. u. 2 órakor fognak Cserepes-utca 1351. számú háztól az ev. ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Péterfia utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni, — Mely végtisztviséleteire rokonainkat ösme-

rőseinket az elhunynak volt pályatársait és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk, Debreczen, 1897 december hó 6. Sógoroői; özv. Polgár Harsányi Sándorné Szegedi Sára és gyermekei: Szentpéteri Zsuzsanna, özv. Polgár Huszár Sándorné és gyermeke. Nászzsai: özv. Polgár Molnár Józsefné, Kiss Mária és gyermekei: Polgár Id. Csörgő Péter és gyermekei Bánatos neje özvegy Polgár Harsányi Imréné, Szentpétery Sára és gyevmeke: Polgár ifj. Harsányi Imre nejevel Csörgő Juliánával és gyermekeik; elhunyt Harsányi Zsuzsanna férje Polgár Molnár Mihály egyetlen fiával. Testvére Polgár Harsányi András nejevel Püspök Juliánával és gyermekek. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Legyen áldott emlékezte! A temetést Dankó M. tem. int. eendezi.

* **Hölgyek figyelmébe!** *Kronovitz Matild* női-ruha varróné lakását Budapestről Debreczenbe, Nagy-uj-utca 1707. szám alá, t. Weinberger Lajos ur házába helyezte át, Csakis előkelőbb, legújabb divat szerinti munkákat teljesít. — Angol ruhákat különös figyelembe ajánl.

x **Ifj. Kovács S.** lapunk mai számában foglalt hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Színház.

Három előadás. Három különböző sikerrel előadott előadásról számolunk be a mai napon. Szombaton este *K o m á r o m y* Mariska felleptével az *Orpheus* az alvilágban című ós operette került színre zsufoolt ház előtt. Vasárnap délután Polgár Károly *»A két Kohn«* című énekes bohózatát szinten elég szép szamu közönség előtt, este pedig *T ó t h* Ede örökszép népszínművét *»A falu rossza«* vette elő az igazgatóság s e klasszikus népszínmű csak közepes közönséget tudott összehozni.

A szombati előadásról kevés mondani valónk van. *K o m á r o m y* Mariska Euridike szerepében valóságos brilirozott, a többi szereplők éneke is eléggé megfelelt a varakozásoknak.

Annai több okunk van hozzászólni a tegnap délutáni előadáshoz. Oly sületlenséget szinpadon még sohasem láttunk, mint ez a *»Két Kohn«* című liberális irányzatú bohózat. Tudunkkal a debreczei szinpadon a szinügyi bizottság különös engedélye nélkül oly darabok, amelyek a budapesti nemzeti vagy népszin házban nem kerültek színre, n e m a d h a t ó k e l ő. E szabály alul csak azon szindarabok képeinek kivételét, melyek itt kerülnek bemutatásra: *»A két Kohn«* nevezetű bárgyuság pedig Budapest e két szinpadán eddig még nem adatott, egyedül a Kisfaludy színházban, ugyszintén a szinügyi bizottságtól sem kért engedélyt az igazgató a szindarab előadására, tehát nem is volt joga beugratni a közönséget s betanításával felesleges volt farasztani a jobb sorsot érdemelt szintársulatot.

A *»falu rossza«* elég ügyesen és egybevágó előadásban részesült. *S z a t m á r y* Gonosz Pista halas alakjából kabinet alakitást csinált, habar e szerepet jobban, mint egykor az öreg Püspöky bácsi ő sem játszotta. *K a l l a y* Lujza Finom Rozsi szintén eredeti és sikerült volt. *B é k é s s y* a Góndör Sándor híres szerepében aratott tapsokat ügyes játéka és szép dalaival. Mellette *S z a b ó* Irma a kis költőzködő és visszamaradó naiva mutatkozott méltó partnernek.

Táviratok.

O r s z á g g y ű l é s.

Budapest, december 6.

A képviselőház mai ülése szokatlanul érdekes képet nyújtott, az összes padok és karzatok zsufolva voltak.

A napirend első tárgya a községi és egyéb helynevekről szóló törvényjavaslat tárgyalása volt, amelyek kisebb vita után a száz képviselők kivételével, egyhangulag megszavazták részleteiben is. Az ülés

végén felállt *B á n f f y* Dezső báró, — miniszterelnök s törvényjavaslatot nyújtott be, mely szerint a 97-iki gazdasági kiegyezés hatálya ideiglenesen **1898 május 1-ig** érvényben marad, ha addig a provizórium Ausztriában alkotmányosan keresztül nem vihető, úgy terjessze be a kormány az **önálló vámterületről és jegybankról szóló javaslatot.** Igaz, hogy ez nagyon furfangosan van kifejezve: **állandó intézkedésnek** van nevezve. Mivel a javaslat ilyen tartalma folytán az obstrukció éle körübelől el nem veve. *K o s s u t h* Ferencz csak holnap szól a kérdéshez. A függetlenségi párt u javaslatot harsány **Eljen a független Magyarország!** és abczug Bánffy felkiáltásokkal fogadta. Meg a Haz szétoszlásakor is folyton zugott.

A horvát miniszter lemondása.

Budapest, decz. 6. (A Debr. ered. táv) Hir szerint *J o s i p o v i c h* Imre horvát miniszter lemondott, Utódaul *C s e h* Ervin főispánt emlegetik.

A csehek Ausztriában.

Irta: **Gondy Károly.**

Az elnök csenget. Nem hallgatnak reá. Repül a papirgolyó az elnök felé. Az elnök allja. Állja, mert lengyel, ki már nagyobb bajnak nézett a szemébe... mit neki a nyulra vadászni, ha már a medvével is többször megbirkozott? ! Szegény lengyel busul, most még jobban hona állapotján, hogy a régi szövetség újra kopogtat a t ö r ö k p o r t a n.

A polyák elnök *Abrahamovitz* könnyen lelépett az elnöki emelvényről, szive három részre szakadva keveset törődhetik az osztrák politikával, ő is csak egy építő kő a Richter-féle modorban összerakott Reichsrath épületben, ha kimaradt a tetejéből, majd bevalik egy új alapba.

Meg sem gondolná az ember legalább nálunk még nem igen tapasztaltuk, hogy a csengettyűnek oly nagy a jelentősége. Harmat vett az elnök, mind a harmat elvették tőle, nálunk még most is a régi járja, a mivel 37 év előtt nekünk beharangoztak.

Elnököt csengettyű nélkül képze'ni sem lehet, az a kardja, ha megfosztják tőle, mehet! A magyar neu sokat törődik vele, a csikó, a báranynka is a nyakában hordja és ha *Szilágyi Dezső* sűrűbben csenget, oda sem hederitene, legfeljebb azt gondolja sok, hogy szophatna a csikó és avval napirendre tér az abrakoltató többség.

Hát ezer baja van a képviselőnek a falujában a sok érthetetlen klenseivel, e szerint nem igen hallja a félrevert, mint a hajdu, ha a főispánja a frissen öntött hálafelirat harangját felkölteti; zug eleget a fejé, hátha még a tentatartó a fejéhez repülne? !...

Istenem, milyen kemény kapacitálás! nem az irott fogalmazványt, de egyenesen a tisztát a szerző vagy előadó fejéhez vagni! Talán azért jött most divatba a fekete smizli, hogy ne lássék, mint *Megyeri sarga* frakkján a tintafolt?

A mi képviselőnk még nem feledkeztek meg annyira önmagokról: a sértést tisztességesebb fegyverrel kireperálják. Róluk nem lehet azt állítani, mint a német sógorokról, hogy most már stempiglizált kek-viselő, vagy pláne kek-kiselő!!

Megtörténik az néha, hogy elképpednek *Bánffy* báró beszédén, de végre a mi könnyedén jön a fejbőr likacsain, az hamar elpárolog a magas térégben. Utójjára nem lehet mindig okosat mondani; téved még ha *Tisza Kálmán*nak is hijják, ki magyarul nyolcznak (acht!) találta a bihari pontokat, de mikor németül gondolkozott a *Nein!*-ra (neun) csuszott a mutatója. *Tisza Kálmán* azóta tökéletesen németül gondolkodik és magyarul preskribál, mint az orvos, hogy a keserűsöt is latinul írja. Pedig a *»sal Glauberü«*-t már hitel-sónak is fordították, a mitől borsószik a magyar ember háta, kivált ha a kvóta csuspeizra pergetik.

Csak különb legények a mi kevés, de

lankadatlanul küzdő függetlenségi képviselőink, nagy munkát végeztek, nem hiába obstruáltak, ez volt a hosszú ostor vége csattanása. Közös szolgálatot tettek mind a két pártnak, mert avval tartják: »a h a z a m i n d e n e k e l ő t t i k!«

Mily hálával tartozik az örökké hajbókoló és kesztyűben hadakozó párt az egy igaz nemzeti pártnak, azt csak most látjuk. Szegény szabadelvűek! csak a husos fazekat nézegetik... örökké csak hálálkodnak, mint a koldusok még mielőtt az alamizsa a kezükben volna... hódolnak, feliratokat fogalmaznak, hogy az udvarnál beiratkozva legyenek; de a kvóta leírásáról megfélekednek, egyre csak »aufschreiben«-re dolgoznak.

A Reich-ratban nem is a provizóriumot, de a partok egymást pertraktáltak. Mit is tanakodnának oly sokat a provizóriumon? Hiszen a provizórium csak olyan substitutum surrogatum; csak secundans a kvóta párbajnak; olyan vásár, melyben a vevő ke-öbbré halaszja a vételt, de rendszeren elmaradt, mert restli szemébe mondani a kereskedőnek, hogy — nem szeretia a potékát.

Az elpáholt Reichsrat'ot Gautsch sem üti helyre, mert a nemzeti kérdésben nem dönthet semmiféle miniszterium, annak csak a fegyver az elnöke.

Odaát a lengyelek, cseh és német, ide át a magyar, oláh és szász külön programot rejteget zsebében és ezek összesen szemben állanak a Reichsrattal, mely egyre a német egységet, rája nézve a legveszedelmesebb programot hirdeti.

A Cseh és Erdélyország németjei a már kész nagy német egységhez, míg a tiszta csehek, tótok, lengyelek és oláhok a nagy szláv birodalomhoz vonzódnak; pedig még messze állunk attól, hogy a szláv egyedül álljon a némettel szemben.

Ausztriában úgy látszik, erősen langol a nagy kobó, melyben a nemzetiségek congregat'át érceze olvadni kezd és sortirozva mind-egyik a vályuján a mederbe igyekszik.

A muzsikális cseh-németek még a nyáron elzengtek fészükben a »Wach am Rhein«-t de uram Istenem! tudnak ők még több nótát is. Sok feljárnak, sokat kell alkalmazkodniok tudják ők a Rakoczyt is, ha peng a talér.

A cseheknek csak egy a nagy hibájuk, a miből is többi büni (peccata ex vitis) csehek az, hogy túl szaporék; illetőleg produktió bépek és aránylag sok a produktójának... egyszóval ezermesterek.

Tőlök minken t-lik. Ha kell karmester, ha kell pallér, ha kell Jimant roth, vagy Szofrath, Obergericht roth, kais. Roth Janitäts roth arra mindig cseh akad. Főleg szereti a csendes hivatalt, amiből tisztességesen megé hessen és mellette a delutani pihenéből minél több időt a főhivatásának, a zenének áldozhasson. Zenevel és hivatallal ellátva az egész világot.

Becs városa nagyon elcseszesedett. A Bach provizórium alatt is voltak mi nálunk elég csehek. Még 1865-ben magam is ebédeltm egy asztalnál a sok Finaax be amezekkel a polgármester háza alatt, a volt Kainzath vendéglőjében, amiért is Reichstratna; neveztek el a helyiséget.

Volt köztünk egy controller, ki a levesét mindig utoljára ette; de nem is láttam azóta oly piros pozsgás embert, úgy látszott, mintha maga magát controllizta volna legjobban. Azóta magam is minden ebédnél azon gondolkozom, hogy ne hagyjam-e a levest (nem a feketét) utoljára.

A hivatalon kívül elég kedélyesek voltak, sokat elrefalgattam velük és ha Kainzathnak azt mondtam: »Reichsrat' ist Kein-Roth« mindegy elmosolyodott a szájuk.

A mi cseheink csak visszaszálltak a fészükbe, a bécsiek annál rosszabbul, csehül állanak a csehekkel és már annyira torkig vannak velük, hogy ők már vizsgálgoztatják a »Wacht am Rhein«-t. Könnyen megéshetik, amint hírlik, az udvar Budára teszi át a főhatalmasat.

A csehek mindig jó alattvalói voltak Ausztriának, sok jó szolgálatot tettek és még

most is az osztrák Háznak udvari babái. A hol egy szegény meghódolt tarsország jajgat, szédül vagy bürokratikus szorulásban szenved, oda rögtön egy cseh bandát küldenek öblös és jól megolajozott klarinettekkel felfegyverkezve és az oktrojált municipium galand férgé megereszkedik, mintha vajjal kenték volna. Volt nálunk is oly idő, midőn vajjal kenték és forgács mellett sütötték a Bach bélet, de nem volt megemészthető.

De viszont az udvar sem volt hálátlan irántuk. Az ő s Prágában sok főhercegi palota épült, mely az udvart helyettesítette. V. Frdinand is ott gyűjtötte pillangóit, Rudolf koronaherceg is szeretett ott köztük időzni, mert a szláv alazatoskodás mindig jobban győzött, mint az egyenes magyar jellem.

Most, hogy viharra fordult a politikai szélvitorla, mi élvezzük a kegy lágy fuvamat. Áldás hazánkra!

Nem csak a prágai sonka keztyű és cseppek híresek, de a német lakossága is rendkívül művelt, megállja mindekor a berlini mellett a sarat.

A csehek határozottan jobb németek, mint mi magyarok. Vegre mi nem gravitálhatunk eszak felé, ha a kelet felé van kiadva az utunk. Jobb is volna nekünk a német nyelvet a francia diplomata nyelvel felcsereálni, hátha jobban megértenének... de még a német maholnap túl jár az eszünkön. A német észnek nincsen párja, nem hiába nevezi magát első sorban Mensch (mens)-nek.

En egy cseppet sem csudálkozom, hogy éneklék a »Wacht am Rhein«-t. Fiaim csak énekeljétek!... Hát nem is járának rosszúl a német csehek, ha Bécs Risnark regi obaja szerint a nagy Németésgbe olvadna... Hm! mire nem vezet a hármás szövetség r-gime?!...

De ugy kell Ausztriának, ha csak egyre a németet bujja. Hova is vezessen a jó német gramatika, mint a német syntaxisra... Sok szóból lesz a helyes mondat és a mondatokból egy kötött... ország.

1866-ban Königrätz alatt a chlumi költőből ereszkedett a mi szerencsétlen kiegyezésünk Ausztriával, minek füstös csapadékát most közösen iszszuk. Akkor a jó németek már Malaczka alatt jártak, hát miért ne sohajoznának még előbb a csehek a malaczos disznó szerencse után?!...

Ha valakire így a csehekre áll a genezal passus: ubi bene, ibi patria. Minket 1848-49. után valamint jóval később Bosznia is a sok akasztás után mint a varjuk elloptak. Hol lesz újra kilátásunk, egyelőre nem tudni... talán jobb lesz, ha otthon maradnak, mert a fészükben bűnik a halottszag.

Lehet, hogy Németország subrosa pártfogolta a tul-zaporodott német cseheket és Chivaba telepítte őket, ha a »sub auspiciis regis« helyzet B-csben jobban nem fordulna. A cseh gyémántok maradtának a muszkanak, ki szivesen adta érte szibériai grafitot.

Édes magyarom! És néked mi maradna örök emlékül, ha a csehtársak kilépnének a kötelekből és itt hagynának a fakepnel?

Ne busulj!... egyél, igyal... ez az igaz!

— Itt az asztalon a meleg cseh pima szál!...

IRODALOM.

A magyar Kritika-ból, mely októberben kezdette meg pályafutását Benedek Elek és egy kilencztagú szerkesztő-bizottság kiadásában öt számat kaptunk eddig s örömmel tapasztaljuk, mint valósítja meg számról-számrá a szerkesztőség a programot, melyet az első számban adott. A tudomány és irodalom minden ágát felölélő s tárgyilagos hangú, alapos ismertetéseket kritikákat találunk minden számban s a szerkesztőséget máris egy erős írói gárdát látogatni a munkájában. Alig van a tudományok szépirodalomnak, művészetnek oly neme, melynek a körébe tartozó könyvről már eddig is ne jelent volna meg

szakavatott bírálát, F mellett minden szám élén vezércikk valamely aktualis irodalmi kérdésről. Hogy mily nagy szükség volt nálunk egy megbízható kritikai folyóiratra, főlölegesen hangoztatunk; érzi, tudja ezt író és közönség egyaránt s csak elismerés illetheti a Magyar Kritika szerkesztőit, kik nem csekély áldozattal lehetővé tették, hogy író is, közönség is megbízható tájékozást találjon az irodalmi újdonságok értéke felől. — A Magyar Kritika minden hó 1-én és 15-én jelenik meg s az eddig megjelent 5 számban a következőktől találunk kritikai cikkeket: Benedek Elek, Balassa József, Márkus Dezső, Fedor Ármán, Katona Lajos, Heltai Ferencz, Széchy Károly, Gaal Mózes, Balogh Péteri Nyári Sándor Juba Adolf, Lázár Béla, Nagy Géza, Zlinszky Aladár, Heller Ágost, Simonyi Jenő, Sebestha Károly, Munkácsy Bernáti Roboz Andor, Áldássy Antal, Wislowski Henrik, Molnár István, Cserep József, Somogyi Gyula, Palágyi Lajos, Kereszty István, Csulai Ágost, Esztergár László stb., stb. Nagyon emeli a folyóirat értékét az új könyvek pontos jegyzéke. A Magyar Kritika előfizetési ára egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, Messelényi-utca 31.

Ingyen ujság. Budapesten van már ilyen is. Az igaz, hogy csak négy oldalas iczi-piczi lap, de végre is ingyen adják. Olcsóbban már nem is lehet ujságot olvasni. Azonban majdnem ilyen olcsón lehet legszebb szépirodalmi, képes hetilapunkat az Ország Világot megszerezni: Tessék elgondolni: Két forintért egy egész negyedévre felér három hónapra keresztül heről nétre megakarják ezt a szép ujságot, melynek minden száma tele van aktualis képekkel, gyönyörű illusztrált cikkekkel, novellákkal, versekkel. Azonkívül e lap minden olvasója pompás kivitelű a manachot kap ajándékba, melynek előszavát Jókai Mór írta, Továbbá az Ország Világ-nak regényemlékete is van, a melybe mindig legelőkelőbb írónk munkáit közli: Jövő számban kezdi közölni Románia költői lelkeltű királynőjének Carmen Sylvanak legújabb érdekes regényét. A kik most előfizetnek december hónapban ingyen kapják az ujságot, megkapják a karácsonyi ajándékot s teljes egészbe olvashatják Carmen Silva regényét. Az a lap, mely két forintért ennyit tud nyújtani olvasóinak, szintén megérdemli az ingyen ujság nevet. Az Ország Világ kiadóhivatala Hold utca 7 szám alatt van. Mutatványszámokat kívántra ingyen küldenek.

KÖZGAZDASÁG.

Trágya konzerváló szerek alkalmazása.

A jövedelmesező gazdálkodásnak első és legfontosabb feltétele a talajnak jó trágya erőben való tartása, mert csak az a talaj adhat kielégítő és jó termést, amely a növények által szikszélt tápláló anyagokat elegendő mennyiségben tartalmazza. Sajnos, hogy hazánkban e tekintetben a gazdaközönség legnagyobb része igen sok mulasztást követ meg el időszerint s azért nem fölölséges, ha a helyes trágya kezelésről egyet mást ez alkalommal is elmondunk, azon reményben, hogy megszivlelik azt azok, a kik átoivassák.

Sokszor hangoztatjuk azt újabb időben, hogy az istálló fragyat veszteségektől megóvando különböző anyagokkal kell konzerválni. Ilyen konzerváló anyagként ösmeretes a föld, a káolin, a szuperfoszfátgipsz. Ezek közül mindenkinek megvan a maga előnye, alkalmazásuknál azonban figyelemmel kell lenni a műtrágyazaydó talaj minőségére is.

Ha az istállótrágyát könnyű homokalajra akarjuk kihordani, fokozni, a káinit alkalmazása lesz legmegfelelőbb a trágya konzerválására annál is inkább, mert az ilyen talajok kálumban rendszerint igen szegények s így a konzerváló szer a hiányzó tápanyag pótlásáig is szolgál.

Nebéz kötött humuszszegény talajokon gyorsan ható trágyára van szükség, de egyáltalán a trágyában sok humuszképző anyagot is kell a talaj kötöttség és hidegségének ellensúlyozására nyujtanunk. Ez esetben a trágya konzerválására legezészerűbb lesz szuperfoszfátgipszet használni, mert ezáltal az ily talajokon rendszerint előforduló foszforsav és mézszegénység is segíthetünk.

Az oly istállótrágyát, melyet kötött de humuszdus, tevékeny talaj trágyázására akarunk felhasználni, földet volna célszerű konzerváló anyaggal felhasználni, mivel azonban a trágyának földdel való rétegzésére és a trágyahalomnak legalább 25 cm. magas földréteggel való befödésére nagymennyiségű földre van szükség s az eljárás sok költséggel jár, mely a trágyakihordást is nagyon megneghezíti igen sok esetben, nem lesz tanácsos a trágyának földdel való konzerválására. hanem ilyen esetekben is célszerűbb lesz a szuperfoszfát, gipsz használata.

A szuperfoszfát gipszét akár naponként hordjuk ki a trágyát az istállóból a trágya telepre: akar pedig csak bizonyos időközökben, a legezészerűbb az istállóban az alomra binteni.

A mennyiség illetőleg

1 drb. 500 kg. szarvasmarhára	1 kg
1 „ 500 „ lóra	750 kg
1 „ 100 „ sertésre	200 kg
10 „ 50 „ juhra	1 kg

számíthatunk naponta.

A kálisból a napisükséglet nyvanaz, mint a szuperfoszfátból, ezt azonban nem tanácsos az istállóban elhinteni, mert az állatok patáit megpuhítja, de ha különös okokból mégis az istállóban hintjük el, mindig az alkalmazás előtt kell azt elszórni, hogy az állatok patáival érintkezésbe ne jöhessen.

A szuperfoszfát gipsznek kainttal való együttes használata trágyakonzerválására szintén igen jól bevált s az így kezelt trágya különösen szelíd vályogos területekre igen jó hatással van.

Kísértsük meg ilyen módon konzerválni a trágyatelepet s a termés eredmények már egy két év multával megmutatják az eljárás helyességét.

CSARNOK.

Egy kis fog miatt ?

Irta: **Henry Germain.**

Folyt és vége.

— Ö, Gaston! Épp rosszkor! Mindazáltal elhatározta, hogy a kis rest, mely fogsorában tamadt, lehetőleg titkolni fogja, Jeanette megkérte a fogorvost, hogy ne mozduljon s határozott léptekkel, bár kissé sápadtan a szalombá ment.

— Ah! Itt vagy hát, édesem! kiáltott vigan Gaston — elfeledkeztem a karperecedről melyet el kellett volna vinnem kijavítani: az utcán eszembe jutott s minthogy bántotta a lelkiismeretemet, — feljöttem, — hogy elkérjem tőled. — Hát nem a legegyszerűbb-e így ?

A férj így szólva, a hálószoba felé irányította lépteit, de Jeanette élénken s megzavarodva állította meg és ösztönszerűleg sikoltott egy nagyot:

— Nem! nem! Gaston, hadd, ne menj, majd bemegyek én!

A bámuló férj aggodalommal nézett reá: s szemében a féltékenység langja lobogott.

— Hogyan? Ah! Hát mégis, mégis van mit rejtene el előttem?

— Nekem?! . . . De nincs semmi! biztosítalak! Hogy híheted? szólt az asszony, ki nem tudott magához térni, nem tudta zavarából összeszedni magát, hisz a fogsorában tamadt rés is, az arczán előmlő pir is aggasztotta folyton. Hisz ez mind árulója!

A Gaston lelkeben tamadt gyaeu megnövekedett s elviselhetetlenné vált. egyszerre csak meglátja a katonasípkát az asztalon, hir-

telen egy ugrással a hálószoba ajtajánál termett s a dühnek egy borzasztó kiáltása tört ki kebleből.

Szerelmük szentélyében e szobában, hol még most is lehet érezni a reggeli csókok édes lehelletét, egy ragyogó egyenruhába öltözött tiszt ül egy alacsony széke, térdeire fektetve karját.

Gaston feleje rohant.

Takarodjék az ur! . . . ordított reá . . .

takarodjék!

S mialatt a másik bámuló szemekkel e megszólítás fölött tündövedve, lassan fölkel székéről; Gaston visszatérve a szalomba, a szerencsétlen asszonyra egy égető, dühös pillantást vetvén, vadul kiáltott reá:

— Itt van hát, átkozott, a kit rejtgettél! A szeretőd! Oh az én boldogságom, becsületesem gpiiko-a!

— Gaston, kérlek!

— Hallgass! Ne hazudj! Hallgass! És én még szerettem ezt az asszonyt! És én vakon bízam benne! Oh ez több a soknál!

Aztán a bámuló, mit sem értő fogorvoshoz fordult:

— S a mi önt illeti, uram, majd számolunk! . . . Várjon reám.

Azzal eltűnt, magára hagyva feleségét is a fogorvost is, kik nem tudtak jönni meglepetésükben; mindketten megjedtek a férj heveségén s nem tudtak szabadulni e nevetés helyzetből! másrésztől meg ismét megjelent Gaston két karddal, melyet dolgozószobájából hozott elő,

A fogorvos ki már megelégette a komédiát, szólni akart.

— De uram, engedje meg, hogy kimagyarazzam magam.

— Eh, semmi magyarázat, — kiáltott Gaston — tetten látam önt s meg akarom ölni, jogom van hozzá! — s egyidőben a tiszt lábához dobva az egyik kardot, magán kívül kiáltotta: — Eh mit, ön katona, hat ne beszéljen, hanem vedje magát! Közülünk az egyik fölösleges: A szégyen melyet rajtam ejtett, csak verrel mosható le. Álljon ki! s gyűlölettel ezö szemekkel ragadta karon, összeszorítva fogait sápadtan.

— De bocsánat, édes uram, bocsánat — szólt az ellenfél, ki las-an-lassan visszanyerte lélekfeletét, — Ön egy rettenetes tévedést követett el: én, a helyett, hogy a . . . szeretője volnék ö nagy-ágának, nem vagyok más mint egyszerűen fogorvos. Egy operációt jöttem végrehajtani, mely . . .

— Fogorvos? — szakította félbe Gaston keserűen. — Fogorvos?! Magyarázza ki magát uram, világosan! Fogorvos?!

Ekkor megszólalt Jeanette, röviden elmondott, mindent, gyanakvó édes urának; bevallotta vétkeit, hogy hiu volt s megmutatván van fogorvában a friss sebet, megczafolhatatlan bizonyi ékát adta becsületeségének s hüségnek, majd hozzátette:

— Ha te nem lettél volna oly hirtelen kész az én gyanúsítással minden érthető lett volna egy pillanat alatt, láid!

Gaston egy kissé megzavarodott s aztán nevetésben tört ki.

— Oh, de ostoba dolog is ez a féltékenység!

Megtévén a köteles bocsánatkérést a félreértett fogorvosnak, megölelte feleségét s kérte őket hogy folytassák a műtétet.

— Örök asszonyi — szólt aztán — mekkora bajokat idéz elő, hogy a kicsinyeket kikerülje.

— Fogja asszonyom — szólt a fogorvos a műtét befejezése után, átadva Jeanette-nek a fogacsát, mint e kis dráma okozóját. — Vissznadom önnek, nem szeretném, ha az ön vagy férje ura kedve ellen magamnál tartanám.

— A mi engem illet — felelt a férj — őrizkedni fogok, hogy ily helytelenül ki ne mutassam máskor a fogam fehéret,

Legyen nyugodt fogorvos ur — szólt Jeanette, mosolygva hajtván meg magát — ha máskor önre szükségem lesz, a férjem is fogja tudni.

L. Komáromy Mariska vendégjátéka.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 67. Bérlet 53.

Kedd-en, 1897. év. decz. hó 7-en

Nap és Hold.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét írta: Lecocq

S Z E M É L Y E K :

Don Hermoza de Calabazas hg.	Sziklay M.
Don Brazero	Békési
Miguel	Karacs
Don Degomez	Püspöky
Mano'a	L. Komáromy
Blatrix	F. Kállay L.
Sanquette	Szabó Irma
Kristoval	Szentes
Gonzales	Eröss József
Egy katona	Unghváry

Történik Portugáliában a 17-ik században.

Nyilt-tér.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig meterenként — japáni, chinai s. a. t. a feújabb mintázzal és színekben u. m. fekete fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 4 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen a hához szállítva**, valamint **mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és k. udvai szállító) selyemgyárai Zürichben** Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2.

Karácsonyi ajándékul:

1 blousra 4 mtr. selyem 1.08

1 ruhára 6 „ dupla széles posztó 1.—

Egyes ruhákra finom maradékok

féltárban.

Kendők, kötények, keztyük.

Női kézimunkák

nagy választékban

Boros Testvérek

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3. sz.

Mesés termésű

galicziai asztalra

kitünő minőségű

hibátlan rózsa

burgonya

40 mm. eladó á 4 frtért.

További termelésre kiválóan alkalmas. — Az idén 1 mm. vetőmag 45 mm. termést adott.

50 kilónként is eladó.

Leitgeb Imre

gazdasága, DERECSE.

Rendkívüli árleszállítás
Csakis 1897. december 31-éig
érvényben.
Ifj. Kovács S.
czégnél

Kossuth-utca I-ső tkpéztár épület

	Ezelőtt.	Most.
Férfi czipők párja	3.50	2.40
» » »	4.—	2.75
» » »	4.40	3.—
» » »	5.—	3.25
» » »	5.50	3.75
Női czipők párja	3.65	2.50
» » »	4.—	2.75
» » »	4.50	3.—
» » »	5.—	3.25
» » »	5.50	3.50
Gyermek czipők párja	1.75	1.—
» » »	2.—	1.30
» » »	2.25	1.50
» » »	2.50	1.65
» » »	2.75	1.80
» » »	3.—	2.—

Téli bélelt Jäger alsó ingek
 drbja 55, 60, 65, 75, 85 kr.

Téli bélelt Jäger nadrágok
 ugyanily árakban.

Félselyem esőernyők

drbja 1.20, 1.50, 1.80, 2.— frt.
egész selyem 3.—, 3.50, 4.— frt.
Férfi ingek sima elővel

drbja 1.— 1.20 kr., egész finom 1.50 kr.
 12 pár manchetta 5-szörös 3.60 kr.
 12 drb. gallér 1.90 »

Téli kötött keztyük férfi és női
 párja 25, 30, 35, 40, 50, 60 kr.

Férfi harisnya párja 15, 20, 25, 30 kr.
Lábravaló drbja 60, 70, 80, 90 kr.

Bőrkeztyük minden színben
 női és férfi párja 1 frt.

Rumburgi vászon 30rőf. Ezelőtt 12 frt. Most 7 frt.
Creász vászon » 14 » » 8 »

Férfi sapkák, kalapok
 bámulatos olcsó árakban.

Zsebkendők hölgyek részére
 rancia batiszt 12 drb. Ezelőtt 3 frt. Most 1.40 kr.
 Ugyanaz vászonba » 4 » » 2.— frt.

Gyermek játékok és dísz tárgyak
 óriási választékban

beszerzési árból 35% engedmény.
 Szappanok fésűk, kefek, illatszerek, pénztárcák, uti bőröndök, nyakkendők stb.

itt fel nem sorolt cikkek
bámulatos olcsó árakban
beszerezhetők.

1282/1897. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 29451.—1897. P. sz. végzése folytán közhirrre tételik, miszerint Gelberger Lajos részére Unger Sámuel és neje debreczeni lakosoktól 115 frt tőke, ennek 1896. évi október hó 16-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 36 frt 95 kr. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával 1897. évi június hó 18-án bíróság felülfoglalt és 318 frtra becsült butorok és egyéb ingóságok **1897. évi decz. hó 10-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben végrehajtást szenvedőknek, az iparbank palotában levő lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi nov. hó 14.

Bódogh Zsigmond
 bir. kiküldött.

692
 1897.—szám

Arverési hirdetmény.

A h-böszörményi kir. járásbiróságnak 8857/97. számú végzése folytán közhirrre tételik, miszerint Kiss Gábor részére E. Kiss István h-böszörményi la-

kostól 272 frt 50 kr. tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 31-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 45 kr. perköltség erejéig 1897. évi okt. hó 6-án bíróság felülfoglalt és 947 frtra becsült lovak, tehének, sertések, széna és egyéb ingóságok **1897. évi decz. hó 9-én d. e. 11 órakor** kezdetét veendő és végrehajtást szenvedő h-hadház-pallag pusztai lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

H.-Böszörmény, 1897. évi nov. 23.

Kopacsek Aurél
 bir. kiküldött.

A várad-utcai temető háta megett

elterülő átkos-földön, a Marjalaki örökösök földje mellett fekvő «Gatoni»-féle

6 hold majorsági földet

környező ákáczták a f. december hó 12-én vasárnap délelőtt 11 órakor a helyszínen dobszó mellett nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali fizetés mellett elfognak adatni.

Medgyaszay Miklós
 árvaszéki ülnök.

Palackboraink helyben minden jobb üzletben kaphatók.

Legfinomabb palack borok

COGNAC, RUM és TEA

különlegességek

Palugyai és Társa czégnél

Budafok, Promontor,

Vidéki megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

Minta borok 30 literes hordókban

legelőbban szállítatnak.

Napontai nagy póstai szállítás vidékre.

Az általam legondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-tárbán.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA
gyógyszerszertára és illatszertára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)